

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De eruditione christifideliu[m]

Herolt, Johannes

Colonie, 27. X. 1496

De duodecimo articulo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30784

sue p̄uulus Post baptismū atq̄ t̄cīscūq̄
q̄s lapsus fuerit in pccm siue sit mortale
siue veniale poterit q̄ verā pñiam repa-
ri. Ergo firmiter quilibet credere debet
q̄ in ecclesia catholica est remissio omni-
um pccorū. et in nulla alia secta. q̄ extra
ecclesiam non est salu. Et contra istū articu-
lum faciunt hoies despici: qui ppc̄ ma-
gnitudinē v̄l multitudinē pccorū despe-
rant. qd̄ ē maximū pccm. Un̄ Isid. de
sum. bo. Delperatio ē p̄ior omni pccō.
Und̄ etiā Aug⁹. sup iohem. Denomi-
nē desperādū ē: dum est in hancita. so-
lum em̄ desperatōis crīmē est qd̄ mede-
ri non p̄t. Ergo credere debem⁹ remissi-
onē pccorū:

C. De duodecimo articulo.

Gloria resurrectionē et vitā eter-
nam amen. Hunc articulū po-
nit beatus Mathias apl's vbi
duo tāgit. Primo generalē resurserōez
vbi dicit. carnis resurrectionem. Secun-
do efnā glām dices: vitā eternā. Circa
pm̄ norandum q̄ oēs hoies simul re-
surget in nouissimo die. Un̄ Johis. 5.
Venit hora in q̄ oēs q̄ in monumentis
sūt audiēt vocē filij dei. et qui audierint
viuēt. Irē apl's. i. ad Cor. 15. Oēs q̄
dem resurgemus. Un̄ credēdū est om̄i
christiano q̄ quilibet homo idem in nu-
mero resurget cū eodē corpē in quo iam
viuit Un̄ Job. 19. Rursum circūdabor
pelle mea: tūn carne mea videbo deum
saluatorē meum quemvisurus sum ego
ip̄e nō aliis. Ad denotandū idēptira-
tem ppc̄ corporis. q̄uis em̄ corp⁹ in cine-
rem et in puluerem redactum sit: tamen
oīa ista que spectat ad cōplētū corpo-
ris redibūt. et idem corpus resurget. Et
eadē aīa illius hoies hoc idē corpus libi-
assumet. et ei p̄fūgeſ. Hoc pat̄z. q̄ si hō
qui meruit debeat p̄mīari vt iustiz ē: ne
cesserit: vt idem corp⁹ et eadē aīa i resur-
rectō eitez p̄ungant que prius fuerunt
sūl p̄ūcta dū viuerēt an morē. Nā si aīa
alid corp⁹ assumet: n̄ ec̄ resurrectio. sed

nouī corporis assumptio. Ex hoc pat̄z q̄
idem corpus in numero cuiuslibet electi
qd̄ nūc est grossum. mortale. corruptibi-
le. defectuosum. obscurū. passibile et gra-
ue: hoc erit in resurrectōe īmortale. sub/
tile. incorruptibile sine defectu: et clarū. ī
passibile et agile. Et dico notāter cuiusli-
bet electi. q̄ corpora reproboz erūt valde
passibilia grossa ponderosa et obscura.
S̄z quereret q̄s de etate resurgentū et q̄s
titate. R̄ndetur: oēs in eadē etate resur-
gent. sicut xp̄s q̄ fuit. xxix. annoz et q̄s
dimidij. Hicin eadē etate oēs resur-
ge mus tā senes q̄s iuuenes. Et in illa q̄s
titate stature resurget vnuſq̄s quā tūc
habuit vel habuisset si ad talē etatē pue-
nit vel puenisset sine impedimentoū sui sta-
tus Un̄ apl's ad eph. iiiij. Donec occur-
ramus in virū pfectū in mēsurā etatē ple-
nitudinis xp̄i. C. Quātū ad secū-
dam p̄tem istius articuli vbi dicitur vita
eternā. Scindū q̄ q̄libet homo debet
credere vitam eternā: q̄ vita ip̄e de⁹ est
Johis. xij. Ego sum via veritas et vi-
ta. Et ideo anima que semp erit plūcta
deo semp habebit vitam eternam. Et
nota q̄ vita eterna omnibus bonis ab/
undat. Et ideo est finis omnū desideri-
orum nostrorum. nam in vita eterna sen-
sus delectabitur. intellectus illuminabi-
tur. affectus quietabitur. appetitus sa/
tiabitur. Unde Augustin⁹ libro. ii. de
ciuitate dei. O chare illam vitam āple-
cti debuisti vbi est vita sine morte. lux
sine tenebris. iuuēt sine senectute. pa-
x sine discordia. voluntas sine iniuria. regi-
num sine commutatōe. quia non amittitur. Unde Johānis. xvi. Gaudium
vestrum nemo tollerat vobis. Et tāz ex-
cellens est illud gaudium: tām multa
sunt ibi bona q̄ desingulis dicere q̄ ibi
erunt deficit humanus intellectus. nō
solum human⁹ s̄tiaz angelicus: apl̄o
arrestatē. q̄ ait. i. Chōi. ii. Qd̄ nec ocul⁹
vidit: nec aur⁹ audiuit: nec in cor homi-
nis ascēdit q̄ p̄parauit deus his q̄ dilē-

De sacramento baptismi

xxvii

gut illū. **U**n etiā ps. Qm mille ani an
oclos tuos sicut dies hesterna q̄ p̄terit
Ad quā vitā nos p̄ducat iesus xp̄s ma
rie filius: q̄ sine fine viuit et regnat Amē

Incipit tractat⁹

de septem sacramentis.

Sacramēta sunt septē q̄ de
us instituit. et in q̄libet sa
cramēto dāt ḡra digne re
cipienti ip̄m sacramentum

Querit q̄ sunt sacramenta
nccitatis. R̄ndeō fm Ray. q̄ q̄nq. s.
baptism⁹. 2firmatio. eucharistia. p̄ma.
et extremavntio. Et dicūtur nccitatis
qr̄ sunt in precepto. et teneat q̄libet ad ea
suscipienda p̄ loco et tpe. Reliq̄ duo sūt
sacramenta voluntat⁹. s. ordo et matrimo
niū. **Q**uerit vtrū sacramenta debeant
pc̄toribus dari. R̄ndeō fm Raymun
dū ppter occulta p̄ctā nō p̄nt sacramen
ta denegari alicui nisi p̄ amonitōeū secre
tam in sp̄cali: vel publicā factā in gene
rali. vt p̄t de p̄se. di. h. c. phibeat. Exi
stens aut̄ in pc̄to mortali: siue occulto si
ue manifesto mortalr̄ peccat recipiendo
vt p̄t dist. xl. c. multi. et. xcvi. c. illd. xi. q
ij. c. audi. **S**ilt et ministras sacramēta
in pc̄to mortali peccat mortalr̄. **Q**ueri
tur. vtrū possint iterari sacramēta. R̄ndeō
tria sacramēta nō p̄nt iterari. s. bap
tism⁹ et 2firmatio et ordo. qr̄ in collatōe
cuiuslibet trū predictor⁹ im̄p̄mit caract
arie. q̄ etiā p̄ mortē ab aia non p̄t separari.
Un si q̄s resuscitaref nō esset baptisan
dus. nec 2firmādus. nec reordinādus.

Sec⁹ est d̄ q̄truo alijs sacramētis **U**n
Hugo de scō vic. dt. Si lazarus p̄ re
fuscatōem voluisset resumpisse uxores
suā: oportuisset q̄ d̄ nouo p̄traxiss; **U**n
p̄ mortē soluit m̄rimoniū. Silt eucharistiā
et p̄ma et extrema yncio reiterant

De p̄mo sacramēto. s. baptismi

Baptismus est p̄mū sacramētu et
ianua oīm sacramētoꝝ. etiā est

fundamentū oīm sacramētoꝝ. quia nul
lī cōfert an ip̄m in ecclīa aliq̄d sacramē
toꝝ. **Q**uerit quis sit effectus catheca
mi. R̄spōdeo fm Tho. in. iiii. dist. vi.
q̄ exorcismus habet effectū in corpore et
in aia. quia minuit p̄tatem demonis ne
possit tantū in hoīe sicut p̄us. ne baptis
mum et alia bona impeditat. Sed p̄dic
ta potesta demōis totalr̄ in baptismo
collit. **S**icut pharo p̄us flagellatus est
pplo nō egresso de egypto. et postea por
pulo egresso totalr̄ i marī rubro (quod
est figura baptismi) submersus. **Q**ue
rit. vt p̄ omes teneant ad baptismū. Re
spōdeo fm Tho. in. iiii. dist. vi. **Q**uiliu
bet teneat etiā sanctificatus in utero pp
ter tres rōes. Primo q̄dem ppter acq̄rē
dum caractere quo adunet pplo dei. et
quasi deputat ad p̄cipiēda diuina sacra
mēta. **S**ed ut p̄ baptismi suscep̄tōem
passioni xp̄i corporaliter cōformeſ. **T**er
tio ppter bonū obediētie. qr̄ p̄ceptuꝝ de
baptismo oībus datum est. Jobis. iij.
Nisi q̄s renat⁹ fuerit ex aqua et c. **Q**ue
rit vtrū baptismus aque possit in ali
quo suppleri. R̄spōdeo fm Petruꝝ de
tharentasia fm cōem legem non p̄t in
p̄uulis suppleri: cum nō possint habere
vslum liberi arbitrii. **S**ed si p̄ christo oc
cideretur: pie credit⁹ q̄ saluarenſ sine ba
ptismo aque. **I**n adultis aut̄ p̄ suppleri
p̄ baptismum flaminis siue contritiōis
et p̄ baptismuz sanguinis. id est marty
rii. **E**t hoc intellige quādo est articulus
necessitatis. **Q**ueritur vtrū puer in
utero existens possit baptisari. R̄spō
deo fm Thomā vbi supra: nō potest.
quia talis deo notus est. non ecclie. nec
subiecti potest operatiōi ministrorum ec
clesie. **V**nde Augustinus dicit. q̄ sicut
qui non virxit nō potest mori. ita qui na
tus nō fuerit nō potest renasci. **N**ō des
bet aut̄ mater scindi ut puer poscit na
sci et baptisari. **Q**uisa fm ipsum nō sune
facienda mala ut euenerint bona. deber
tamen ip̄a mater scindi si iam defuncta